

הארכת ההכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י מ ,

בהתאם לסעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, ובהמשך להחלטת ממשלה 943 מיום 9.10.2023, החלטת ממשלה 977 מיום 18.10.2023, החלטת ממשלה 1075 מיום 21.11.2023, החלטת ממשלה 1184 מיום 27.12.2023, החלטת ממשלה 1340 מיום 26.1.2024 והחלטת ממשלה 1458 מיום 23.2.2024 לאשר לשר האנרגיה והתשתיות, בשים לב לאמור בהחלטת הממשלה מס' 2592, להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי, ככל ויש צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017 כדי להתמודד עם המחסור בגז טבעי, וזאת החל מיום כ"ג באדר ב', התשפ"ד (2 באפריל 2024) ועד ליום ח' באייר, התשפ"ד (16 במאי 2024) בשעה 23:59. הכרזה שתינתן בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו תינתן לתקופה שלא תעלה על שבועיים, ובכל מקרה תסתיים לא יאוחר מיום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024).

בנוסף, לאשר לשר האנרגיה והתשתיות לסיים, לעצור ולחדש את ההכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי, בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו. עצר שר האנרגיה והתשתיות את ההכרזה וחידש אותה, לא תעלה תקופת החידוש על התקופה המירבית של שבועיים סך הכל, שלא תסתיים לאחר יום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024) בשעה 23:59.

סיים, עצר או חידש השר את שעת החירום במשק הגז הטבעי, יפרסם זאת באופן מיידי באתר האינטרנט של משרד האנרגיה והתשתיות, ובהקדם האפשרי ברשומות, וכן יודיע על כך למזכירות הממשלה, למשרד האוצר ולמשרד להגנת הסביבה בהקדם האפשרי.

דברי הסבר

רקע כללי

כיום, האספקה העיקרית של גז טבעי למשק מסתמכת על מאגר "תמר" ומאגר "לויתן" כספקים רציפים משמעותיים המספקים גז טבעי למערכת ההולכה הארצית. בנוסף, מאגר "כריש" החל לספק גם הוא גז טבעי למשק.

בשל המצב הביטחוני החריג, החל מיום כ"ב בתשרי, התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) הופסקה לחלוטין הזרמת הגז מאחד מהמאגרים.

ביום 9 באוקטובר 2023 קיבלה הממשלה החלטה מספר 943 שעניינה, הכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי לפיה אישרה לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום קבלת ההחלטה, דהיינו מיום כ"ד בתשרי, התשפ"ד (9 באוקטובר 2023) ועד יום ז' בחשוון, התשפ"ד (22 באוקטובר 2023) בשעה 23:59, וזאת, ככל ויש צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017 (להלן – **תקנות שעת חירום**) כדי להתמודד עם המחסור בגז טבעי.

בשל התמשכות המלחמה ונוכח המצב הביטחוני והנסיבות החריגות האריכה הממשלה בהחלטה מספר 977 מיום 18.10.2023 את חלון הזמן שניתן לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום ולאשר לו להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום ח' בחשוון, התשפ"ד (23 באוקטובר 2023) עד יום י' בכסלו, התשפ"ד (23 בנובמבר 2023) בשעה 23:59. נוכח התמשכות המלחמה האריכה הממשלה בהחלטת ממשלה מספר 1075 מיום 21.11.2023 את חלון הזמן שניתן לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום ואשר לו להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום י"א בכסלו, התשפ"ד (24 בנובמבר 2023) עד יום כ' בטבת, התשפ"ד (1 בינואר 2024) בשעה 23:59. תקופה זו הוארכה פעמים נוספות, בהחלטת ממשלה 1184 מיום 27.12.2023, בהחלטת ממשלה 1340 מיום 26.1.2024 ובהחלטת ממשלה 1458 מיום 23.2.2024 כשבאחרונה אושר לשר להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי עד יום כ"ב באדר ב', התשפ"ד (1 באפריל 2024) בשעה 23:59, וזאת, ככל ויש צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות שעת חירום כדי להתמודד עם המחסור בגז טבעי.

נכון לעת הזו, כל מאגרי הגז הטבעי פעילים ואין מחסור בגז טבעי למשק. יחד עם זאת, בשל התמשכות המלחמה והמצב הביטחוני החריג ובשל הנסיבות החריגות השוררות בתקופה זו מתבקשת הממשלה להאריך את חלון הזמן שנקבע בהחלטת ממשלה 1458 במסגרתו ניתן לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום ולאשר לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי עד יום ח' באייר, התשפ"ד (16 במאי 2024) בשעה 23:59, וזאת, ככל ויהיה צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות שעת חירום כדי להתמודד עם מחסור בגז טבעי.

השר יהיה רשאי להכריז על שעת החירום במשק הגז הטבעי בכל עת עד יום ח' באייר, התשפ"ד (16 במאי 2024) בשעה 23:59 והכרזה כאמור תכניס לתוקפן את ההוראות הקבועות בתקנות שעת חירום. הכרזה שתינתן בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו, תינתן לתקופה שלא תעלה על שבועיים, ובכל מקרה תסתיים לא יאוחר מיום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024).

בשל אי הוודאות הקיימת בשל המצב הביטחוני המיוחד, מוצע לאשר לשר האנרגיה והתשתיות לסיים, לעצור ולחדש את ההכרזה על שעת החירום במשק הגז הטבעי, ללא צורך באישור נוסף מאת הממשלה, ויראו באישור שניתן בהחלטה זו כאישור לעניין זה, בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו. עצר שר האנרגיה והתשתיות את ההכרזה וחידש אותה, לא תעלה תקופת החידוש על התקופה המירבית של שבועיים סך הכל, שלא תסתיים לאחר יום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024).

השר יפרסם הודעה על סיום, עצירה או חידוש של שעת החירום במשק הגז הטבעי באופן מיידי באתר האינטרנט של משרד האנרגיה והתשתיות, ובהקדם האפשרי ברשומות, וכן יודיע על כך למזכירות הממשלה, למשרד האוצר ולמשרד להגנת הסביבה בהקדם האפשרי.

כפי שצוין לעיל, נכון לעת הזו כל מאגרי הגז הטבעי פעילים והארכת המועדים נדרשת בשל המצב הביטחוני הרגיש. ככל שיחליט השר כי נדרש להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי מכוח סמכותו לפי סעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, ובשים לב לאמור בהחלטת הממשלה מס' 2592 "עידוד מאגרים קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי" (להלן – **החלטת ממשלה 2592**) הוא יכריז על שעת חירום במשק, במסגרת התקופה האמורה בהחלטת ממשלה זו בהתקיימות הנסיבות האמורות בסעיף 22 להחלטת ממשלה 2592 (שאינן מתקיימות כעת), נוכח המחסור בגז טבעי למשק הישראלי או לחילופין אם ימצא כי עולה צורך בכך בשל מקרים אחרים, כאמור בסעיף 22 להחלטת הממשלה 2592.

נתונים כלכליים והשפעה על משק המדינה

בתקופת הכרזת שר האנרגיה והתשתיות לפי סעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, נכנסות לתוקף תקנות משק הגז הטבעי והן קובעות את ההקצאה של יתרות הגז הטבעי שניתן לספק לצרכני כל המאגרים.

מאחר שבתקופה זו קיים מחסור בגז טבעי ליצרנים במשק החשמל וכן לצרכני התעשייה במערכת ההולכה והחלוקה, הדבר משית נטל כלכלי ותפעולי על הצרכנים של מאגר "תמר", מאגר "לוויתן" ומאגר "כריש". כתוצאה מכך הצרכנים מתגברים את צריכת הדלקים החלופיים שלהם לרבות צריכת תזקיית הנפט. כמו כן, לאחר הכרזה על שעת החירום במשק הגז הטבעי, הצרכנים הביתיים יקבלו עדיפות באספקת הגז הטבעי.

תקציב

לא רלוונטי.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטת ממשלה מס' 2592 מיום 2.4.2017.

החלטת ממשלה מס' 3029 מיום 10.9.2017.

החלטת ממשלה מס' 4520 מיום 10.3.2019.

החלטת ממשלה מס' 4556 מיום 5.5.2019.

החלטת ממשלה מס' 382 מיום 14.9.2020.

החלטת ממשלה מס' 991 מיום 12.5.2021.

החלטת ממשלה מס' 998 מיום 19.5.2021.

החלטת ממשלה מס' 943 מיום 9.10.2023.

החלטת ממשלה מס' 977 מיום 18.10.2023.

החלטת ממשלה מס' 1075 מיום 21.11.2023.

החלטת ממשלה מס' 1184 מיום 27.12.2023.

החלטת ממשלה מס' 1340 מיום 26.1.2024.

החלטת ממשלה מס' 1458 מיום 23.2.2024.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

רצ"ב חוות דעת.

סיווגים

סיווג ראשי: ביצועי.

תחום פעולה עיקרי: תשתיות וסביבה.

מגיש: שר האנרגיה והתשתיות

י"ח באדר ב' התשפ"ד
28 במרץ 2024

מדינת ישראל משרד האנרגיה והתשתיות

י"ז באדר ב' התשפ"ד

27 במרץ 2024

חוות דעת משפטית חלופית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות חשרים

נושא הצעת ההחלטה: הכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

עניינה של ההחלטה בהכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי. מוצע כי יינתן אישור הממשלה לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי, לפי סעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, בנוסף לתקופה שנקבעה בהחלטת הממשלה מספר 1458 מיום 23.2.2024, גם במהלך התקופה שמיום כ"ג באדר ב', התשפ"ד (2 באפריל 2024) ועד ליום ח' באייר, התשפ"ד (16 במאי 2024) בשעה 23:59. מוצע שהכרזה שתינתן בטווח המועדים האמורים תינתן לתקופה שלא תעלה על שבועיים, ובכל מקרה תסתיים לא יאוחר מיום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024).

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

הצעה זו מוגשת בהתאם לסעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, תשס"ב-2002, הקובע כי שר האנרגיה והתשתיות רשאי, באישור הממשלה, להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי, לתקופה מוגבלת.

במהלך התקופה המוצעת ובנוסף לתקופות שנקבעו בהחלטת ממשלה מספר 943 מיום 9.10.2023, החלטת ממשלה 977 מיום 18.10.2023, בהחלטת הממשלה מספר 1075 מיום 21.11.2023, בהחלטת ממשלה מספר 1184 מיום 27.12.2024, בהחלטת ממשלה מספר 1340 מיום 26.1.2024 והחלטת ממשלה מספר 1458 מיום 23.2.2024 אושר לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי בכל עת, וזאת כדי להתמודד עם המחסור בגז טבעי. הכרזה כאמור, תינתן לתקופה שלא תעלה על שבועיים. בתקופת ההכרזה יחולו תקנות משק הגז הטבעי (ניהול משק גז טבעי בעת שעת חירום), התשע"ז-2017 (להלן – **תקנות שעת חירום**).

כיום, האספקה העיקרית של גז טבעי למשק מסתמכת על מאגר "תמר" ומאגר "לוויתן" כספקים רציפים משמעותיים המספקים גז טבעי למערכת ההולכה הארצית. בנוסף, מאגר "כריש" החל לספק גם הוא גז טבעי למשק.

בשל המצב הביטחוני החריג, החל מיום כ"ב בתשרי, התשפ"ד (7 באוקטובר 2023) הופסקה לחלוטין הזרמת הגז מאחד מהמאגרים.

ביום 9 באוקטובר 2023 קיבלה הממשלה החלטה מספר 943 שעניינה, הכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי לפיה אישרה לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום קבלת ההחלטה, דהיינו מיום כ"ד בתשרי, התשפ"ד (9 באוקטובר 2023) ועד יום ז' בחשוון, התשפ"ד (22 באוקטובר 2023) בשעה 23:59, וזאת, ככל ויש צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות שעת חירום כדי להתמודד עם המחסור בגז טבעי.

בשל התמשכות המלחמה ונוכח המצב הביטחוני והנסיבות החריגות האריכה הממשלה, בהחלטה מספר 977 מיום 18.10.2023, את חלון הזמן שניתן לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום ולאשר לו להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום ח' בחשוון, התשפ"ד (23 באוקטובר 2023) עד י' בכסלו, התשפ"ד (23 בנובמבר 2023) בשעה 23:59. נוכח התמשכות המלחמה האריכה הממשלה בהחלטת ממשלה מספר 1075 מיום 21.11.2023 את חלון הזמן שניתן לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום ואישרה לו להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום י"א בכסלו, התשפ"ד (24 בנובמבר 2023) עד יום כ' בטבת, התשפ"ד (1 בינואר 2024) בשעה 23:59. תקופה זו הוארכה פעמים נוספות, בהחלטת ממשלה 1184 מיום 27.12.2023, בהחלטת ממשלה 1340 מיום 26.1.2024 ובהחלטת ממשלה 1458 מיום 23.2.2024 כשבאחרונה אושר לשר להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי עד יום כ"ב באדר ב', התשפ"ד (1 באפריל 2024) בשעה 23:59. וזאת, ככל ויש צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות שעת חירום כדי להתמודד עם המחסור בגז טבעי.

נכון לעת הזו, כל מאגרי הגז הטבעי פעילים ואין מחסור בגז טבעי למשק. יחד עם זאת, בשל התמשכות המלחמה והמצב הביטחוני החריג ובשל הנסיבות והחריגות השוררות בתקופה זו מתבקשת הממשלה להאריך את חלון הזמן שנקבע בהחלטת ממשלה 1458 במסגרתו ניתן לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום ולאשר לשר האנרגיה והתשתיות להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי במהלך התקופה שמיום כ"ג באדר ב', התשפ"ד (2 באפריל 2024) ועד ליום ח' באייר, התשפ"ד (16 במאי 2024) בשעה 23:59, וזאת, ככל ויחיה צורך בהפעלת הסמכויות הקבועות בתקנות שעת חירום, כדי להתמודד עם מחסור בגז טבעי.

השר יהיה רשאי להכריז על שעת החירום במשק הגז הטבעי בכל עת עד יום ח' באייר, התשפ"ד (16 במאי 2024) בשעה 23:59 והכרזה כאמור תכניס לתוקפן את ההוראות הקבועות בתקנות שעת חירום. הכרזה שתיתן בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו, תינתן לתקופה שלא תעלה על שבועיים, ובכל מקרה תסתיים לא יאוחר מיום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024).

בשל אי הוודאות הקיימת בשל המצב הביטחוני המיוחד, מוצע לאשר לשר האנרגיה והתשתיות לסיים, לעצור ולחדש את ההכרזה על שעת החירום במשק הגז הטבעי, ללא צורך באישור נוסף מאת הממשלה, ויראו באישור שניתן בהחלטה זו כאישור לעניין זה, בטווח המועדים המאושר בהחלטה זו. עצר שר האנרגיה והתשתיות את ההכרזה וחדש אותה, לא תעלה תקופת החידוש על התקופה המירבית של שבועיים סך הכל, שלא תסתיים לאחר יום כ"ב באייר, התשפ"ד (30 במאי 2024).

השר יפרסם הודעה על סיום, עצירה או חידוש של שעת החירום במשק הגז הטבעי באופן מיידי באתר האינטרנט של משרד האנרגיה והתשתיות, ובהקדם האפשרי ברשומות, וכן יודיע על כך למזכירות הממשלה, למשרד האוצר ולמשרד להגנת הסביבה בהקדם האפשרי.

כפי שצוין לעיל, נכון לעת הזו כל מאגרי הגז הטבעי פעילים והארכת המועדים נדרשת בשל המצב הביטחוני הרגיש. ככל שיחליט השר כי נדרש להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי מכוח סמכותו לפי סעיף 91(א) לחוק משק הגז הטבעי, התשס"ב-2002, ובשים לב לאמור בהחלטת הממשלה מס' 2592 "עידוד מאגרים קטנים ובינוניים והכרזה על שעת חירום במשק הגז הטבעי" (להלן – **החלטת ממשלה 2592**) הוא יכריז על שעת חירום במשק, במסגרת התקופה האמורה בהחלטת ממשלה זו בהתקיימות הנסיבות האמורות בסעיף 2ב להחלטת ממשלה 2592, המתייחסות לכמויות אספקת הגז הטבעי המקסימליות שניתן לקבל עבור המשק בשעה מסוימת (נסיבות שאינן מתקיימות כעת), נוכח המחסור בגז טבעי למשק הישראלי או לחילופין אם ימצא שר האנרגיה והתשתיות כי עולה צורך להכריז על שעת חירום במשק הגז הטבעי בשל מקרים אחרים, כאמור בסעיף 2ג להחלטת הממשלה 2592.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית.

חתימה

סגן בכיר ליועצת המשפטית

תפקיד

צחי בר ציון

שם